

VALENTIN NICOLAU s-a născut în București, la 22 iunie 1960. A absolvit cursurile Facultății de Geologie-Geofizică, Universitatea București, în 1985. În 2009 a obținut titlul de doctor în Științele Comunicării. În iulie 1991 a fondat Editura Nemira. În 1994 a publicat prima carte și în 1998 i-a fost pusă în scenă prima piesă. În iulie 2002 a devenit Președinte Director General al Societății Române de Televiziune. Din septembrie 2006 este consultant pentru România al Grupului Lagardère. În ianuarie 2007 a înființat postul de radio Smartfm. Pentru scurte perioade a coordonat activitatea mai multor instituții din domeniul audiovizualului. Din octombrie 2007, are activitate didactică la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea „Transilvania” din Brașov și la Universitatea București.
www.valentinicolau.ro

valentin nicolau

Dumnezeu e în sens invers

NEMIRA

Cuprins

<i>Comediograf de ocazie</i>	5
Zodia măscăriciului.....	7
Politică și criză împreună un nou început.....	11
Securism ecumenic și amantlâc de stat.....	15
Evadarea din baladă.....	19
Țara în care trăim.....	21
Media politică submediocră.....	25
Urâtul pustiei.....	29
Presa – pericol pentru democrație!.....	31
Cititorii de etichete sau despre cultura guvernanților.....	33
Cacocratul.....	36
Comandantul epavei.....	39
Libertateapresei.ro.....	43
Traian Băsescu – factor de risc la adresa siguranței naționale.....	45
Tăcere vinovată (Sinapse și bani).....	49
Politicăloșia Băsescu.....	55
Elita prădalnică.....	59
Avatarurile showbizului politic.....	62
Politician de pradă.....	66
Distrugătorul, șobolanii și intelectualii sau despre... ..	70
Curvocația română.....	73
Politică scelerată.....	76
<i>Smerenia</i> sau despre două lumi.....	80
Hoție în slujba țării sau puterea pixului.....	83
Indignați-vă!.....	87
Sucesiunea răului.....	93
Nostalgia abjectului.....	96
Sfârșitul politicii?.....	99
<i>În loc de încheiere</i>	103

Coperta: Valentin NICOLAU

Imagine copertă: *Cina la Emmaus*, 1601, (detaliu), Caravaggio

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NICOLAU, VALENTIN

Dumnezeu e în sens invers / Valentin Nicolau. - București : Nemira

Publishing House, 2011

ISBN 978-606-579-227-2

821.135.1-92

Valentin Nicolau

DUMNEZEU E ÎN SENS INVERS

© Nemira, 2011

Imagine coperta: © National Gallery, London, UK/ The Bridgeman Art Library;

Nationality / copyright status: Italian / out of copyright; *The Supper at Emmaus*,

1601 (oil and tempera on canvas) (detail of 928) by Caravaggio, Michelangelo

Merisi da (1571-1610)

Lector: Nicoleta GHEMENT

Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Tiparul executat de Fed Print

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-579-227-2

Comediograf de ocazie

Adunate în volum, articolele de presă sunt efemeride care nu mai pot vorbi despre un viitor, ci reconfigurează un trecut ce rareori dă semnificații noi prezentului. Ca editor, m-am îndoit mereu de sensul unui asemenea volum. Îndoiala persistă și acum când privesc parte din propriile mele scrieri jurnalistice făcând un corp comun*. Dacă peste vreme îndoiala se va confirma, doar editorul va fi vinovat, căci gazetarul își ia cu fiecare text pedeapsa de a fi trecător. Chiar dacă nu le-aș fi ordonat cronologic și ar fi fost înșirate aiurea, lectura lor, la final, ar trebui să refacă tabloul unor ani în care spasmele sociale și politice nu m-au lăsat indiferent. Citit liniar sau nu, volumul va reconstitui sumar cronica personală a unui timp și va da mărturie atât despre alții, cât și despre neliniștile mele.

Mi-aduc aminte de un personaj insolit al istoriei moderne, Candiano Popescu, despre care mi-ar plăcea să scriu cândva, pe îndelete, considerându-l exemplar pentru devălmășia în care politicianul român

* Textele din prezentul volum au apărut în perioada 2008–2011, cele mai multe fiind publicate în *Jurnalul Național*, câteva în revistele *GQ* și *Cațavencu*, iar restul pe noriime.ro (n. a.).

Re se exprimă de un secol și jumătate încoace. Patriot, luptător la Plevna, regalist, avocat de succes, proprietar de gazetă, membru de partide, revoluționar republican și iarăși regalist, dar mai presus de toate poet. Titlul volumului său de poezii, *Când mă plictisesc*, mărturisește despre momentul în care muza îl vizita și, implicit, de faptul că atunci când plictisul nu-l atingea cu inspirație se gândea și lucra politica destinului național. Pe vremuri, politicianul român când se plictisea făcea poezie (astăzi, sastisit mai tot timpul, face bani), când nu, era plin de râvnă pentru propășirea țării. Amuzându-mă, mi-aș fi putut numi volumul *Când mă enervez*, pentru că doar atunci când nu mi-am reprimat revolta și nu am reușit să mă închid în carapacea mea am răbufnit scriind. În rest, asemenea celor mai mulți dintre conviviile mei, am deprins starea de cetățean autist care se protejează scutind a cheltui inutil energii, văzându-și liniștit de treabă într-o țară unde, în ciuda hărmălaiei, indignarea oamenilor nu schimbă nimic. La rigoare, suntem cu toții niște români exemplari.

Între dramaturg și gazetar sunt multe asemănări. Ambii sunt comediografii vremurilor lor, amândoi trăiesc cu ardoare viața celorlalți. Revenind la cazul Candiano Popescu, trebuie spus că la procesul său, ce a urmat aiurelii politice numite Republica de la Ploiești, grefier este menționat un oarecare I.L. Caragiale. Grefierul a avut puterea să nu se risipească în gazetărie și geniul de a scrie comedia unei națiuni. Indiferent de pe ce poziție, de jurnalist sau de scriitor dramatic, România este o obsesie pe care nu mi-o pot reprima. Uneori mă întreb dacă tăcerile, revoltele, lehamitele, toate câte mă apucă în relație cu Ea sunt semne că o vreau într-un anumit fel sau doar că pur și simplu o iubesc pasional așa cum e.

octombrie 2008

ZODIA MĂSCĂRICIULUI

Mult timp ne-am amăgit că schimbarea de generații va aduce politicieni tineri și școliți. Am sperat că meseria de politician de carieră va intra în nomenclatorul de profesii onorabile, iar pe scena politică se vor juca mai puține vodeviluri.

Prima dezamăgire a produs-o valul de boureni și de turcance. Ei au confirmat deja că sunt creați după chipul și metehnele înaintașilor. Cu singura deosebire că vorbesc fluent limba engleză, iar româna, cu mai mult tupeu. În plus, au devenit ofițeri sub acoperire abia după Revoluție și definesc șpaga drept comision, iar traficul de influență, consultanță. Au învățat repede că în politică exiști doar în măsura în care apari la televizor.

Ultima brumă de speranță într-o nouă clasă politică, de o altă calitate umană și profesională, se va spulbera odată cu introducerea votului uninominal. În loc de tineri tobă de carte, fără năravul apucăturilor dâmbovițene, vom vedea toată floarea cea vestită a tranziției românești populând Parlamentul ca un bestiar

al aiurelii istorice a ultimilor douăzeci de ani. Vor fi reprezentate îndeletnicirile care au făcut cândva audiențe TV: cântăreți, fotbaliști, dive de pagina cinci, afaceriști și politicieni veroși – vedete! Sclipiciul României buimace de ce i se-nâmplă, luciul unei lumi maculate de numărutul banilor. Toate speciile tranziției vor completa Parlamentul, devenind surse inepuizabile de subiecte pentru presa de scandal, răsplătind astfel mediul din care s-au născut. Emisiunile de știri se vor lipsi de rubricile tradiționale, căci cine va mai putea spune dacă întâmplarea va fi una politică, despre fotbal, despre sex sau doar o curiozitate din viața cimpanzeilor.

Vom vedea sălbăticiunile junglei românești lăsându-se captive acestui mare zoon pseudo-politikon numit Casa Poporului. Chiar dacă interesul public va fi mai degrabă pentru dizeuze cu har și golgheteri de geniu, valoarea faunei va fi dată de oligarhii locali, cei care au investit în fotoliul de parlamentar și care vor dori să-și recupereze grabnic banii cu profituri pentru măcar câteva vieți de aici încolo, căci în România nu se știe niciodată când se schimbă schimbarea. Pentru partide va fi mai ușor de lucrat cu numerarul. Dacă suma de intrare pe listă rămâne tot de ordinul a una sau două sute de mii de euro, grosul cheltuielilor va fi lăsat în seama candidatului. Bani și notorietate televizistică, iată cele două mari calități necesare unui român pentru a fi ales deputat sau senator. Cu cât notorietatea e mai redusă, banii trebuie să compenseze.

Problemele vor apărea după tipărirea cărților de vizită cu tricolor și stemă. Pentru unii, sumele investite în campanie se vor recupera mai greu decât se așteptau, pentru alții, periculos

de repede. Colegii de Parlament vor deveni niște vecini cu capre mai multe și mai cornute. Iar DNA-ul va fi rămas subordonat politic – așa se vor indigna cei mai puțin abili. În cei prea copleșiți de propria lor persoană și cu priză mare la popor se va trezi sentimentul mesianic că doar ei sunt adevărații aleși, iar partidul pe a cărui listă au fost aleși este, de fapt, o structură nedemocratică. *Partidul sunt eu!* – vor spune ei răspicat, văzându-se deja în cartea de istorie, un fel de tabloid mai gros.

Abia atunci partidele vor înțelege ce ușor pot fi creați monștrii nerecunoscători care mușcă mâna stăpânului. Și vor înțelege că e necesar să se adapteze la deranjurile create de uninominali. Vor avea de potolit și disputele dintre fostele vedete de televiziune – astăzi parlamentari și anosti activiști de partid care și-au început viața politică pe trotuarele patriei lipind afișe și purtând șepcuțe și tricouri cu însemnele electorale, nicidecum baine de firmă precum celebrii și preanorocoșii lor colegi. Cei care știu meserie stau liniștiți: politica face alergie la eroi solitari și călăreți singuratici; politica înseamnă asumarea condiției de membru de partid, tot așa cum un pește își asumă condiția bancului de pește din care face parte și care îl protejează. Viața unui politician înseamnă ani de răbdare, de tenacitate și de îndurare a multor umilinte. Tocmai asta desfid vedetele. În final, însă, cele mai multe dintre ele vor pieri prin grija colegilor mai puțin talentați, dar răbdători. Din cauza acestor neajunsuri, și a multor altora încă nerostite, legea electorală va fi pesemne schimbată într-o formă mai cuminte, spre binele poporului. Subiect isteric al discursurilor populiste din ultimii ani, votul uninominal va ajunge o frivolitate reprimată la timp.

Până una-alta, zoologia uninominală va fi marele divertisment al României. Hărmălaie mare și colorată ca aceea a unei fanfare interpretând nedeslușit perinițe și marșuri funebre. Țară veselă prin destin, dar tristă prin consecințe. Acum e vremea lor, vremea farsorilor.

decembrie 2008

POLITICĂ ȘI CRIZĂ împreună un nou început

Pe patul de moarte, Ițic îi dictează Rașelei: „Lui Ștrul îi las 25 000, pentru Șloim 20 000, lui Șmil îi las 25 000...” La un moment dat Rașela îl oprește: „Ițic, dar tu n-ai banii ăștia! Tu n-ai niciun șanț!” Ițic o privește îngăduitor și îi răspunde radios: „Tu, Rașelă, gestul contează!”

Același raționament pare să fi fost și laitmotivul campaniei electorale care a aruncat din toate părțile politice mii de kilometri de autostradă, salarii și pensii de nababi, lapte și miere din belșug. Doar viața de apoi a mai rămas netocmită, căci tot ce este pământesc a fost deja promis. Până și lucrul care sperie o lume întreagă, criza financiară americană, a devenit în opinia lui Tăriceanu o oportunitate pentru români. Avem posibilitatea de a ne cumpăra case ieftine în SUA, dacă în România n-avem nicio șansă. Supralicitând, Geoană promite 20 000 de

euro și alte năzbâtii financiare fiecărui român pribeag întors acasă. Parcă și văd câteva șatre înconjurând sediul PSD pentru a-i umfla liderului social-democrat banii promiși. Aritmetica elementară ar da pentru numai o sută de corturari (nu cărturari!) un buget de două milioane de euro, bani publici! La toate acestea, vine și Contabilul Mengele, ministrul neSănătății, și dă compensate fără număr la tot poporul. Personajele invocate par a fi expresia unor cazuri clinice de politică schizoidă, în care electoratul se presupune că e fundamental și iremediabil oligofren.

Mai de efect au fost totuși partidele de sex oral, mai ales cele filmate pe ascuns. Se povestește că atunci când s-au strâns la sfat greii PSD, încercând să oprească scandalul ce stătea să izbucnească odată cu difuzarea înregistrării video în care protagonista orală părea a fi o camaradă doamnă secretar general, o altă colegă de partid, auzind numele presupusei eroine, ar fi exclamat ușurată: „Bine că n-am fost eu!“ De aceea, cred că nu este important să se știe numele femeii care prestează în filmulețul ce rulează pe net. Ar fi de știut însă cine e cetățeanul care, bucurându-se de priceperea doamnei politician, a pus la cale abjecta filmare. Târfa, de data asta, poartă nume bărbătesc. Revenind la genul consacrat al cuvântului, putem invoca și alte situații similare, mai casnice sau doar mai perverse: tricotatul la televizor (filmă cu acordul interpretei) și jocul de-a memoria slabă sau „câți ani ai, 28 sau 32? Răspunsul: Am uitat!“ – atunci când vrei să pari mai virgină în raport cu propriile minciuni electorale. Celebrele protagoniste, Udrea și Turcan, două doamne cu ascensiune politică

și maximă competență legate intim de Băsescu și Stolojan. E firesc ca într-o republică în care știrile de primă pagină sunt ținute de vedete XXX, și evenimentele puterilor în stat să stea sub semnul pornopoliticii.

Chiar Istoria e uneori o târfă... respectabilă. Memorează doar ce-i capabilă să surprindă și nu neapărat ce s-a întâmplat cu adevărat. C.P. Tăriceanu va rămâne în anale ca al doilea prim-ministru liberal, după Gh. Tătărescu, ce a reușit performanța să stea în funcție un mandat complet și care-și lasă partidul la sfârșitul guvernării la o onorabilă cotă de aproape 20% în preferințele electoratului. Istoria nu va reține că, de fapt, Tăriceanu este un „personaj colectiv“. Mai precis, că performanța se datorează în special acelor care l-au susținut din umbră și în tăcere, numai pentru că Băsescu l-a ridicat la înaltul grad de prim-adversar. Reacția negativă, vecină cu ura, pe care Băsescu a răspândit-o în diversele medii ale puterii a generat o coaliție neexprimată public explicit și care i s-a opus permanent, găsindu-și ca principală formă de acțiune susținerea necondiționată a lui Tăriceanu, victimă sigură altfel. Dintr-o ciucă a bății sortită să părăsească rapid ringul politic, Tăriceanu a ajuns un moto-flăcău ce pare în ochii Istoriei vânos nevoie mare dacă i-a rezistat patru ani „bestiei“ de la Cotroceni. Numai că, lucizi fiind, auzindu-l și văzându-l în ultimul timp pe veritabilul Tăriceanu, începe parcă să-ți devină simpatice Băsescu și să te întrebi dacă luptând împotriva unui rău n-ai făcut un rău și mai mare.

România, țară de poveste cu multe personaje colective și puțini eroi.